

1783

Varia artificia in serierum indolem inquirendi

Leonhard Euler

Follow this and additional works at: <https://scholarlycommons.pacific.edu/euler-works>

 Part of the [Mathematics Commons](#)

Record Created:

2018-09-25

Recommended Citation

Euler, Leonhard, "Varia artificia in serierum indolem inquirendi" (1783). *Euler Archive - All Works*. 551.
<https://scholarlycommons.pacific.edu/euler-works/551>

This Article is brought to you for free and open access by the Euler Archive at Scholarly Commons. It has been accepted for inclusion in Euler Archive - All Works by an authorized administrator of Scholarly Commons. For more information, please contact mgibney@pacific.edu.

VARIA ARTIFICIA IN SERIERVM INDOLEM INQVIRENDI

Eiusmodi saepe occurrunt series, quarum origo est satis est perspicua, earum tamen lex progressionis et natura maxime est abscondita, et non nisi insignibus adhibitis artificijs analyticiis investigari potest. In genere quidem huiusmodi artificia vix ita proponere licet, ut eorum usus luculenter perspicatur; sed potius eorum vis in exemplis commodissime ostenditur, unde simul ratio ac necessitas ea excogitandi multo clarius intelligitur. Seriem igitur serierum progressionem omnino singularem hic contemplabor, quas oritur, si potestates trinomi $1 + x + x^2$ evoluantur, atque ex singulis termini tantum medi, qui maximis numeris afficiuntur, in ordinem disponantur: Ita enim enascitur numerorum series eo magis notata digna, quo minus lex progressionis perspicitur. Ea autem explorata pulcherrimae affectiones agnoscuntur, in quo negotio maxima vis artificiorum analyticorum potissimum cernitur. Imprimis autem haec series memorabile documentum exhibet, quanta circumspeditione in inductione, cui plerumque in huiusmodi investigationibus non parum tribui solet, versari debeamus, cum hic eiusmodi inductio occurrat, quae etiam si maxime confirmata videatur, tamen in errorem inducat.

Euo-

Evolutio potestatum trinomiali.

$$\begin{aligned}
 &1 + x + x^2 \\
 &1 + 2x + 3x^2 + 2x^3 + x^4 \\
 &1 + 3x + 6x^2 + 7x^3 + 6x^4 + 3x^5 + x^6 \\
 &1 + 4x + 10x^2 + 16x^3 + 16x^4 + 10x^5 + 4x^6 + x^7 \\
 &1 + 5x + 15x^2 + 30x^3 + 45x^4 + 51x^5 + 45x^6 + 30x^7 + 15x^8 + 5x^9 + x^{10} \\
 &1 + 6x + 21x^2 + 50x^3 + 126x^4 + 141x^5 + 126x^6 + 50x^7 + 21x^8 + 6x^9 + x^{10} \\
 &\text{etc.}
 \end{aligned}$$

Ex singulis his formis terminos tantum medios excerpso, qui hanc suppediant progressionem:

$$x + 3x^3 + 7x^5 + 19x^7 + 51x^9 + 141x^{11} + \text{etc.}$$

huius naturam hic investigare constitui, vbi quidem, omnibus potestatis ipsius x , totum negotium ad hanc progressionem numericam reduciuntur:

$$1, 3, 7, 19, 51, 141, 393, \text{etc.}$$

Consideratio I.

Seriem hanc perpendenti mox in mentem venit, quoniam terminum cum triplo praecedentis haud incongrue comparari posse, quia hanc seriem in infinitum continuatam cum progressionem geometrica tripla confundi debere ex eius origine est manifestum. Illi ergo, ad duos terminos vltra continuatae, terminos praecedentes triplicatos subscipbo, indices vero superius notos, hoc modo:

Euleri Opusc. Anal. Tom. I.

G. Knd.

atque
ura
ri-
hu-
fias
plis
ea
feu
un-
xx
qui
ita
na,
ata
dio
ni-
am
m-
et,
ic,
m
10-

50 (50)

Ind.	0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
A...	1,	3,	7,	19,	51,	141,	393,	1107,	3139	
B...	3,	8,	9,	21,	57,	153,	423,	1179,	3321	
C...	2,	0,	2,	2,	6,	12,	30,	72,	182	
D...	1,	0,	1,	1,	3,	6,	15,	36,	91	
E...	1,	0,	1,	1,	2,	3,	5,	8,	13	

Vbi series A est ipsa proposita, quae a serie B, illius triplicata, ablata, relinquit seriem C, huius vero terminis bi-
 decis prodit series D, cuius singuli termini sunt numeri
 trigonales, quibus suas subseripsi radices, vnde series nata
 est E.

§. 2. In hac serie E terminorum ordo ita com-
 paratus videtur, ut quilibet aequetur summae binorum
 praecedentium, atque haec conclusio, ex inspectione nata,
 quoniam per decem seriel terminos confirmatur, ita certa
 videtur, ut neque dubitare liceat, quia omnes termini se-
 riel D sint numeri trigonales; neque quia omnes termini se-
 riel E sint numeri illam simplicem, qua quilibet terminus
 est aggregatum binorum antecedentium, consistant. Saepe
 certe in huius generis investigationibus eiusmodi inductio-
 nibus confidere solentis, quae minus firmitate fundamento in-
 nituntur.

§. 3. Si haec inductio veritati esset contentanea, pro
 inuenio maximi momenti esset habenda, cum inde
 adeo terminus generalis seriel propositae A assignari pos-
 set: terminus scilicet indici n respondens foret

$$1, 3^2 + \frac{1}{2}(-x)^2 + 1\left(\frac{x+1}{x}\right)^2 + 1\left(\frac{x-1}{x}\right)^2 + 1\left(\frac{x-1}{x}\right)^2 + 1\left(\frac{x-1}{x}\right)^2$$

et

51 (51)

et nostra progressio ex sequentibus tribus seriebus recur-
 rentibus nasceretur:

A...	1,	1,	5,	13,	41,	121,	365,	1093,	3281	...	2,	1
B...	2,	3,	7,	18,	47,	123,	322,	843,	2207	...	3,	-1
C...	2,	1,	3,	4,	7,	11,	18,	29,	47	...	1,	1
D...	5,	5,	15,	35,	95,	255,	705,	1965,	5535,	et alii,	per 5	
E...	1,	1,	3,	7,	19,	51,	141,	393,	1107,	etc.		

Scala relationis

Ex seriebus nempe recurrentibus A, B, C per singulorum
 terminorum additionem nascitur series D, cuius termini
 per 5 divisi producant ipsam nostram progressionem, sal-
 tem ad decem terminos.

§. 4. Quomodo expressionem huius termini ge-
 neralis eruere non audeo docere, quandoquidem in-
 ductio superior, quantumvis fundata videatur, tamen veri-
 tati repugnat. Statim enim ac nostra progressio vterius
 continuatur, et operationes vti §. 1. inferuntur, ut sequi-
 tur:

Ind.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
A...	51,	141,	393,	1107,	3139,	8953,	25653
B...	57,	153,	423,	1179,	3321,	9417,	26389
C...	6,	12,	30,	72,	182,	464,	1206
D...	3,	6,	15,	36,	91,	232,	603
E...	2,	3,	5,	8,	13,

in serie D termini 232 et 603 non amplius sunt trigonales,
 neque adeo lex seriel E vterius valet. Haec ergo exem-
 plum inductionis illiusdae eo magis est notari dignum;
 quod

G 2

quod mihi quidem eiusmodi casus nondum obtingerit, in quo tam speciosa inductio fecerit.

Confederatio II.

§. 5. Repudiata ergo omni inductione progressivis nostrae indolem ex ipsa eius natura scrutari aggredior. Ac primo quidem evidens est, si in hac serie:

x, 3x^2, 7x^3, 19x^4, 51x^5, 141x^6, 393x^7, etc.

terminus indici n conveniens ponatur = N x^n, fore N x^n ipsam terminum huius potestatis ipsius x, qui ex evolutione formulae (1+x+x^2)^n nascitur. Trinomium igitur 1+x+x^2, binis prioribus partibus iunctis, tanquam binomium tracto, eritque:

(1+x+x^2)^n = (1+x)^n + 1/2 n(n-1) x^2 (1+x)^{n-2} + 1/2 n(n-1)(n-2) x^3 (1+x)^{n-3} + etc.

ex cuius singulis membris potestatem x^n elici oportet, indeque summa omnium collecta dabit nostrum terminum quaesitum N x^n.

§. 6. Ex primo autem membro (1+x)^n, seu (x+1)^n, oritur facta evolutione, x^n; pro secundo autem membro, ex evolutione formulae (x+1)^{n-1} remanens secundus x^{n-1} x^{n-2} capi debet, qui in 1/2 n x^{n-2} ducitur, dar 1/2 n(n-1) x^n. Pro tertio porro membro, ex formula (x+1)^{n-2} restat terminus 1/2 n(n-1)(n-2) x^{n-3}, in factorem 1/2 n(n-1) x^n ducitur praebet 1/2 n(n-1)(n-2)(n-3) x^4, sicque de ceteris membris; unde nascimur

N = 1 + 1/2 n(n-1) + 1/2 n(n-1)(n-2) + 1/2 n(n-1)(n-2)(n-3) + etc.

quarum partium addendarum numerus pro quavis nunc-

erit, in

ogressio-
gredior.

, etc.

re N x^n
noluntio-
n igitur
nam bi-
r+x)^{n-2}

rect, in-
ximum

v)^n, seu
o autem
terminus
3-1) x^n.

tertius
ductus
membris;

-2) + etc.
nume-
ro

ro integro n fit finitus; sicque valor termini N facile assignari poterit. Facilius eadem expressio reperitur, si potestas trinomi ita evolvatur:

(x(1+x)+1)^n = x^n (1+x)^n + 1/2 n x^{n-1} (1+x)^{n-1} + 1/2 n(n-1) x^{n-2} (1+x)^{n-2} + etc.

vbi potestatis x^n coefficientis ex primo membro fit 1, ex secundo 1/2 n(n-1), ex tertio 1/2 n(n-1)(n-2) etc. ut supra.

Confederatio III.

§. 7. Inventa expressione, qua in genere coefficientis potestatis x^n in nostra progressionem definitur, primum obfero, eam nullo modo ita simpliciter reddi posse, ut ad formulam suam reducat. Est enim inventio numeri N ad aequationem differentio-differentialem reuocari possit, ea tamen ita est comparata, ut nullo modo resolutionem admittat. Cum igitur omnis labor, in expressione pro N inventa commodius exhibenda, inutiliter consumatur, in id hic incumbam, ut legem eruan, qua in nostra progressionem terminus quilibet ex aliquot praecedentibus definitur possit.

§. 8. Hunc in finem progressionem nostram ita repraesentato: x, 3x^2, 7x^3, 19x^4, 51x^5, ... - p x^{n-1}, q x^{n-1}, r x^n, inuestigaturus, quomodo numerus r per praecedentes q et p determinari possit. Valores autem p, q, r ex superiori serie pro N inventa habentur, quos quo analyticas operationes recipiant ita exprimo:

p = 1 + (n-2)(n-3) q^2 + (n-2)(n-3)(n-4) q^3 + etc.
q = 1 + (n-1)(n-2) q^2 + (n-1)(n-2)(n-3) q^3 + etc.
r = 1 + (n-1) q^2 + (n-1)(n-2) q^3 + etc.

unde

vnde, quemlibet a sequente subtrahendo, primo colligimus:

$$\frac{x^2 - p - n^2 x^2 + (n-1)(n-2)x^2 + (n-2)(n-3)x^2 + (n-3)(n-4)x^2 + \dots}{x^2 - p - n^2 x^2 + (n-1)(n-2)x^2 + (n-2)(n-3)x^2 + (n-3)(n-4)x^2 + \dots} = \dots$$

§. 9. Valoribus autem q et r differentiatas nanciscimur:

$$\frac{dq}{dx} = \frac{(n-1)(n-2)}{x^2} + \frac{(n-1)(n-3)(n-4)}{x^3} + \dots$$

$$\frac{dr}{dx} = \frac{n(n-1)}{x} + \frac{n(n-1)(n-2)(n-3)}{x^2} + \dots$$

quae series cum precedentibus facile comparantur, cum manifesto sit:

$$\frac{(n-1)(n-2)}{x^2} = \frac{rd}{dx} \text{ et } \frac{n(n-1)}{x} = \frac{rd}{dx}$$

vnde concludimus fore

$$dq = (n-1)(q-p) \cdot \frac{dx}{x} \text{ et } dr = n(r-q) \cdot \frac{dx}{x}$$

§. 10. Delinde vero formae posteriores §. praecedentiae praebent:

$$\frac{dx - dp}{dx} = n - 2 + \frac{(n-1)(n-2)}{x} + \frac{(n-1)(n-2)(n-3)}{x^2} + \dots$$

$$\frac{dx - dq}{dx} = (n-1) + \frac{(n-1)(n-2)}{x} + \frac{(n-1)(n-2)(n-3)}{x^2} + \dots$$

quae a primis hoc tantum differunt, quod hic coefficientes vno factore abundant; ibi autem per differentiationem iidem factores facile addici possunt, hoc modo:

$$\frac{d \cdot p \cdot x^{n-2}}{dx} = -(n-2)x^{n-3} - \frac{(n-2)(n-3)(n-4)}{x^2} x^{n-4} \text{ etc.}$$

$$\frac{d \cdot q \cdot x^{n-1}}{dx} = (n-1)x^{n-2} + \frac{(n-1)(n-2)(n-3)(n-4)}{x^2} x^{n-4} \text{ etc.}$$

Illigimus:

$$\frac{dx - dq}{dx} = -\frac{(n-1)(n-2)(n-3)}{x^2} + \dots$$

is nanciscimur:

etc.

r, cum

§.

praecedentiae

etc.

etc.

efficientionem

etc.

etc.

d.p =

vnde manifestum est fieri

$$\frac{dq - dp}{dx} + \frac{n^2 d \cdot p \cdot x^{n-2}}{dx} = 0 \text{ et } \frac{dr - dq}{dx} + \frac{n^2 + d \cdot p \cdot x^{n-2}}{dx} = 0$$

et facta evolutione:

$$dq - dp + 4nx dx - 4(n-2)px dx = 0$$

$$dr - dq + 4nx dx - 4(n-1)q dx = 0$$

§. 11. Cum igitur supra invenimus differentialem dq et dr per dx expressa, si hos valores in postrema aequatione substituamus, impetrabimus:

$$\frac{n(n-2)}{x^2} + 4(n-1)(q-p)x - 4(n-1)qx = 0$$

ita ut differentialis sublevis hic relatio finita inter p, q et r sit erua, quae ita se habet:

$$n(r-q) = (n-1)(q-p)(1-4nx) + 4(n-1)qx$$

$$\text{ seu } n(r-q) = (n-1)(q-p)(4nx-1)$$

§. 12. Invenimus ergo inter terminos valores continuos p, q, r , eiusmodi relationem, cuius ope ex huius datis terminis facile desinitur, hocque multo generalius, quam pro nostro casu opus est, cum ista relatio pro quocunque numero n valeat. Quoniam igitur nostro casu est $n = 1$, erit

$$1(r-q) = (1-1)(q+p), \text{ seu } r = q + \frac{n}{n}(q+p),$$

cuius

cuius formulae beneficio nostra progressio facile quousque
hauerit continuari potest, in hunc modum:

- A. . 1, 3, 7, 19, 51, 141, 393, 1107, 3139
- B. . 3, 9, 21, 57, 153, 423, 1179
- C. . 6, 16, 40, 108, 294, 816, 2286,
- D. . 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9,
- E. . 2, 4, 8, 18, 42, 102, 254
- F. . 4, 12, 32, 90, 252, 714, 2032

Seriei scilicet A, quousque iam fuerit continuata, subscr-
bantur iidem termini triplicati, eos uno loco promouendo,
quae est series B; tum summa A + B dabit seriem C,
cui subscripta progressionem arithmetica D, diuisio C : D,
praebet seriem E, unde C = E. suspensat seriem F, cu-
jus quibus terminus, ad terminum superannum seriei A ad-
ditus, eius sequentem suggerit.

§. 13. Hoc ergo modo nostram progressionem
veterius continuemus:

A.	1107	3139	8953	25653	73789	21941	61627
B.	3321	9417	26859	76959	221367		
C.	6460	18370	52512	150748	434308		
D.	9	10	11	12	13	14	
E.	254	646	1670	4376	11596	31022	
F.	2032	5814	16700	48136	139152	403286	

unde adhaerens potestibus ipsius x, cum terminus ipsi
x^o conueniens certo sit 1, vii etiam ex lege progressio-
nis inuenta liquet, nostra progressio ita se habebit:

1, 1x,

facile quousque

- 1107, 3139
- 1179
- 2286,
- 9,
- 254
- 2032

inauta, subscripti-
2 promouendo,
abit seriem C,
diuisio C : D,
seriem F, cu-
m seriei A ad-

progressionem

12941	61627
11367	
14308	
14	
31022	
33286	

terminus ipsi
ege progressio-
habebit:

1, 1x,

- 1, 1x, 3x², 7x³, 19x⁴, 51x⁵, 141x⁶, 393x⁷,
- 1107x⁸, 3139x⁹, 8953x¹⁰, 25653x¹¹, 73789x¹²,
- 21941x¹³, 61627x¹⁴, etc.

$$p \cdot x^{n-1}, q \cdot x^{n-1}, v \cdot x^n$$

et haec progressionis ita est comparata, ut sit:

$$r = q + \frac{1}{2} (q + 3p) = 2q + 3p - \frac{1}{2}(q + 3p)$$

§. 14. Imprimis artem huc notetur artificium,
quo per differentialis ad istam relationem inter resque
terminos sequentes pertingimus, cum reuera hic nullius
variabilitatis ratio habeatur. Iam quidem hanc difficulter
animaduertimus, eandem relationem sine differentiatione crui
posse, si in terminis serieb. §. 8, haec multiplicatio adhibe-
atur, ut fiat $(x + a \cdot x^2) \cdot p + B \cdot q + C \cdot r = 0$. Facile enim
patet, litteris A, a, B et C, cuiusmodi valores tribui
posse, ut omnes ipsius x potestates in nihilum abeat,
quod efficiendo ipsa superior relatio obtinetur. Verum
initio res consideranti haec certe minus obuiam videbatur.

Consideratio IV.

§. 15. Inuenta hac progressionis lege questio non
minus curiosa occurrit, qua eiusdem progressionis in in-
finitum continuatae summa investigatur. Ponamus ergo
 $s = 1 + x + 3x^2 + 7x^3 + \dots + p \cdot x^{n-1} + q \cdot x^n + r \cdot x^{n+1} + \dots$
et cum inuenimus $n(r - a \cdot p - 3p) + q + 3p = 0$,
hanc aequalitatem differentiatando introductis sequenti
modo:

Euleri Opus, Anal. Tom. I.

II

41

$$\begin{aligned} & \frac{d^2}{dx^2} = 1 + 6x + 21x^2 + \dots + (n-2)p x^{n-2} + (n-1)q x^{n-1} + n r x^{n-1} \\ & \frac{d^2}{dx^2} = 2 + 4x - 18x^2 \qquad \qquad \qquad - 2(n-1)p x^{n-1} - 2nq x^{n-1} \\ & \frac{d^2}{dx^2} = -6x - 9x^2 \qquad \qquad \qquad \qquad \qquad \qquad \qquad \qquad \qquad - 3np x^{n-1} \\ & \hline & s = 1 + x + 3x^2 \qquad \qquad \qquad \qquad \qquad \qquad \qquad \qquad \qquad + q x^{n-1} \\ & 3xs = 3x + 3x^2 \qquad \qquad \qquad \qquad \qquad \qquad \qquad \qquad \qquad + 3p x^{n-1} \\ & \text{Vnde consequitur:} \\ & \frac{d^2 - 1 - 6x - 21x^2 + \dots + s + 3xs = 0; \end{aligned}$$

fen
 $(1 - 2x - 3x^2)ds - sdx - 3x^2dx = 0.$
 Ex hac aequatione colligitur

$$\frac{ds}{s} = \frac{dx + 1.2dx + 3x^2dx}{1 - 2x - 3x^2}, \text{ hincque integrando}$$

$$s = \sqrt{(1 - 2x - 3x^2)} = \sqrt{(1-x)(1-3x)}$$

§. 16. Ea ergo novam originem nostrae seriei, quippe quae ortur ex evolutione huius formae;
 $(1 - 2x - 3x^2)^{-\frac{1}{2}}$, vnde calculo instructo haec ipsa series resultareprehenditur:

$1 + x + 3x^2 + 7x^3 + 19x^4 + 51x^5 + 141x^6 + \dots$
 Simul vero hinc apparet, quanta futura sit summa huius seriei in infinitum continuasse pro quouis valore ipsius x ; ubi quidem notandum est, si sit vel $x = -1$, vel $x = \frac{1}{3}$, summam fore infinitam; ac si $x > \frac{1}{3}$, summa est imaginaria. Finis autem erit summa; si x continuatur intra limites $\frac{1}{3}$ et -1 ; et extra hos limites prodit semper summa imaginaria. Ita sumto: $x = \frac{1}{2}$ erit

Conf-

Consideratio V.

$$\begin{aligned} & 1 + x^{2n-1} \\ & 19x^{2n-1} \\ & 7p x^{2n-1} \\ & 2x^{2n-1} \\ & p x^{2n-1} \end{aligned}$$

§. 17. Haec investigatio ad seriem terminorum medianum, ex evolutione potestatum triaonitii latus accipi: $a + bx + c x^2$, extendi potest. Posto enim in genere $N x^n$ pro termino medio potestatis $(a + bx + cx^2)^n$, valor coefficientis N hae determinari possent: Cum sit

$$(x(b+cx) + a)^n = x^n (b+cx)^n + \dots + (b+cx)^n$$

$$+ \frac{n!}{1!} a^1 (b+cx)^{n-1} + \dots + a^n$$

ex singulis membriis colliguntur termini potestate x^n affecti, ac reperitur:

$$N = \frac{n!}{1!} a^1 (b+cx)^{n-1} + \dots + a^n$$

$$\text{scilicet, postro brevitatis gratia } \frac{d^n}{dx^n} = G, \text{ erit}$$

$N = b^n (1 + \frac{cn}{b} x + \frac{c^2 n(n-1)}{2!} x^2 + \dots) G^n + \dots$
 Vnde cum sumto $n = 0$ fiat $N = 1$, si hanc progressio nem sua repraesentemus:

$$x + Ax + Bx^2 + Cx^3 + \dots + N x^n + \dots$$

hi coefficientes ita se habebunt:

$$\begin{aligned} A &= b; & D &= b(1 + 12G + 6G^2) \\ B &= b^2(1 + 2G); & E &= b^2(1 + 20G + 30G^2) \\ C &= b^3(1 + 6G); & F &= b^3(1 + 30G + 90G^2 + 20G^3). \end{aligned}$$

§. 18. Ut inuestigemus quemodo quisque terminus per binos praecedentes determinetur, scilicet ita exponamus:

$$x, bx, (1+2G)b^2x^2, (1+6G)b^3x^3, \dots, q b^{n-1} x^{n-1}, r b^n x^n$$

Conf-

et pro g scribendo, q x habebimus:

$$p = 1 + \frac{(g-2)(g-3)}{1 \cdot 2} x^2 + \frac{(g-3)(g-4)(g-5)}{1 \cdot 2 \cdot 3} x^3 + \dots$$

$$q = 1 + \frac{(g-2)(g-3)}{1 \cdot 2} x^2 + \frac{(g-3)(g-4)(g-5)(g-6)}{1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 4} x^3 + \dots$$

$$r = 1 + \frac{(g-2)}{1} x^2 + \frac{(g-3)(g-4)(g-5)}{1 \cdot 2 \cdot 3} x^3 \text{ etc.}$$

quae series sunt eadem, quae super iam tractavi; erique ergo:

$$n(r-g) = (n-x)(g+p(4n-x))h$$

Idem q ergo restituendo h, in serie nostra terminus r ita per ambos precedentes determinatur, ut sit

$$r = g + \frac{1-x}{n} (g + (g-x)h), \text{ seu}$$

$$r = 2g + (4g-x)h - \frac{1}{n} (g + (g-x)h).$$

§. 19. Ponamus 4g-x=b, ut sit b = \frac{4g-x}{g}, et cum lex progressionis praebet

$$r = 2g + b h - \frac{1}{n} (g + b h),$$

et omnis potestatis b^x x^a binii termini initiales sint x et x, progressio nostra erit:

$$0 \quad x \quad \frac{1}{n} \quad \frac{2}{n} \quad \frac{3}{n} \quad \frac{4}{n} \quad \frac{5}{n}$$

$$x, \quad x, \quad \frac{1+x}{n}, \quad \frac{1+2x}{n}, \quad \frac{1+3x+2x^2}{n}, \quad \frac{1+4x+6x^2+3x^3}{n},$$

Unde sumto b = 3 series ante tractata resolvat. Sio autem capiamus h = -x, seu g = 0, omnes termini in vniuersam abeunt, id quod ex relatione n(r-g) = (g-p)(g-p)hique; sicut enim ac duo termini contigui p et q sunt sequentes, tamet si eadem sequentes sunt, necesse est.

Conf.

- etc.

erique

iusus r

- etc., et

sint x

ita ante vniuersam (g-p) h fact

Conf.

§. 20. Investigationem summae huius progressionis nrae multo generatius inspicimus, sique

$$s = A + Bx + Cx^2 + \dots + px^{n-1} + qx^{n-1} + rx^{n-1} + \dots$$

$$n(ap + b q + c r) = fp + e q,$$

et calculum ut supra §. 15. instituendo habebimus:

$$\frac{2Apx^2}{x^2} = aAx + 3aBx^2 + \dots + n^2 p x^{n-1}$$

$$\frac{2Bpx^3}{x^3} = bAx + 2bBx + 3bCx^2 + \dots + nbq x^{n-1}$$

$$\frac{2Cpx^4}{x^4} = cB + 2cCx + 3cDx^2 + \dots + n^2 r x^{n-1}$$

$$gs = A g + g B x + g C x^2 + \dots + g q x^{n-1}$$

$$f x s = f A x + f B x^2 + \dots + f p x^{n-1}$$

Quocirca ex insulae seriei hae necesse est:

$$\frac{2Apx^2 + 2Bpx^3 + 2Cpx^4 + \dots}{x^2} - (f x + e) s = (b - g) A + g B,$$

§. 21. Cum igitur habeamus:

$$p s + \frac{2Apx^2 + 2Bpx^3 + 2Cpx^4 + \dots}{x^2} = \frac{g - n A A g + f f q p q s}{x^2},$$

aequationis huius integratio ita sufficit debet, ut possit s = 0 fiat s = A, ex quo haec summatio nullam habet difficultatem. Accommodemus ergo haec ad seriem ante inuentam, quae erit

$$s = 1 + x + \frac{1}{2} x^2 + \frac{1}{6} x^3 + \dots + \frac{1}{n} x^{n-1} + q x^{n-1} + p x^{n-1} + \dots$$

H 3

n(b)

$n(b\beta + 2q - r) = b\beta + q$ et $A = 1, B = 1,$

et facta applicatione fiet

$a = \frac{1}{2}b, b = 2, c = -1, f = b, g = 1,$

vnde valorem summae s ex hac aequatione derivari oportet:

$ds + \frac{1}{2} \frac{dx(x^2+1)}{x^2+1} = \frac{1}{2} \frac{dx(2x-1)}{x^2+1} = 0,$

hincque colligitur

$s \sqrt{bxx + 2x - 1} = \sqrt{-1},$ seu

$s = \frac{1}{\sqrt{1-2bx-x^2}}$

§. 22. Restituamus valorem §. 19. assumptum:

$b = 4g - 1 = \frac{4ae - b\beta}{b},$

et loco x scribamus bx , vt haec series sit summanda:

$s = x + bx + (bb + 2ae)x^2 + (\beta^2 + 6abd)x^3 + (b^3 + 3\beta abbe + 6a^2e^2)x^4 + \text{etc.}$

critique eius summa

$s = \sqrt{1 - 2bdx + (bd - 4ae)x^2},$ seu

$s = \frac{1}{\sqrt{(1-b\beta)^2 - 4aeax}}$

Ipfius autem seriei origo est, vt singuli eius termini sint medii ex potestatibus $(a + bx + ex^2)$ excepti. Tam vero lex progressionis ita est comparata, vt possit in ea terminis terminis se invicem sequentibus: $p, x^{p-1}, q, x^{q-1}, r, x^r,$ coefficients r ita per binos precedentes derivantur, vt sit:

$r = bq + \frac{1}{2}bq + \frac{1}{2}(4ae - bb)p,$ seu
 $r = \frac{1}{2}bq + \frac{1}{2}bq + \frac{1}{2}(4ae - bb)p$

$B = 1,$

oportet:

nam:

unde:

$a) x^2$
 $xc.$

quod sint
 i. Tam
 tis in ea
 $q, x^{q-1},$
 stantur,

§. 23. Si ponatur $bb = 4ae$, ita vt sit

$a + bx + exx = (\sqrt{a + xx})^2,$

quibus terminis nostrae progressionis per solum praecedentem ita determinatur, vt sit $f = \frac{2x}{a + \sqrt{a + xx}}$, $2q \sqrt{ae}$. Ponatur hoc casu $e = 1, g = 1$ et $b = 2$, vt series nostra consistat ex terminis mediis potestatum $(x + 2x + xx)^2$, seu $(x + x)^2$, critique $r = \frac{1}{2} \frac{dx(x-1)}{x^2+1} q$, et ipsa series

$s = x + 2x + \frac{1}{2}x^2 + \frac{1}{2}x^2 + \frac{1}{2}x^2 + \frac{1}{2}x^2 + \frac{1}{2}x^2 + \text{etc.}$

cuius summa sit $s = \frac{1}{\sqrt{1-x}}$, vti quidem per se est manifestum.

Consideratio VII.

§. 24. Ex seriei precedentis

$s = x + bx + (bb + 2ae)x^2 + (b^3 + 6abd)x^3 + \text{etc.}$

summa inventa

$s = (1 - bx)^{-1} = 1 + bx + b^2x^2 + \text{etc.}$

viciisim eius terminus generalis, seu coefficientis potestatis x^p erui potest. Cum enim, evolutione more solito facta, sit:

$s = \frac{1}{1-bx} = 1 + \frac{bx}{1-bx} + \frac{b^2x^2}{1-bx} + \frac{b^3x^3}{1-bx} + \frac{b^4x^4}{1-bx} + \text{etc.}$
 colligantur ex singulis membris potestates x^p ,
 ex primo quidem oritur $b^p x^p$,
 ex secundo $\frac{1}{2} \cdot \frac{1}{1-bx} \cdot 2b^p x^{p-1} \cdot x^p$,
 ex tertio $\frac{1}{6} \cdot \frac{1}{1-bx} \cdot 3 \cdot 2b^p x^{p-2} \cdot x^p$,
 qui in vnam summam collecti dabunt:

$b^p x^p (1 + \frac{1}{2} \frac{1}{1-bx} \frac{2b}{1} + \frac{1}{6} \frac{1}{1-bx} \frac{3 \cdot 2b^2}{1} + \frac{1}{24} \frac{1}{1-bx} \frac{4 \cdot 3 \cdot 2b^3}{1} + \text{etc.})$

omninoq. vti supra ex huius seriei origine observantur.